

- våbentransport til en række nærmere angivne lande (»de røde lande«) er forbudt,
- våbentransport til og fra en række nærmere angivne lande (»de grønne lande«) kan foretages uden tilladelse, og
- transport til restgruppen af lande (»de gule lande«) kræver tilladelse i hvert enkelt tilfælde.

»De røde lande« afgrænses på samme måde som i forbudsmodellen.

Lande, som generelt kan anses for acceptable destinationer for våbentransporter, og som samtidig kan anses for at have betryggende eksportkontrolsystemer, bør være »grønne lande«. Arbejdsgruppen anfører i den forbindelse, at det ikke administrativt er muligt at foretage og til enhver tid ajourføre en vurdering af alle verdens lande. Man kan imidlertid f.eks. afgrænse listen over »grønne lande« til EU eller EU+NATO eller EU+NATO+OECD, hvorimod arbejdsgruppen på baggrund af kendskabet til eksportkontrolpraksis i visse Wassenaar-lande ikke finder fuldt tilstrækkeligt grundlag for at anse medlemskab af Wassenaar Arrangementet for i sig selv at kvalificere et land til at blive »grønt«. »De grønne lande« skal i øvrigt ikke nødvendigvis defineres institutionelt, og der kan efter en konkret vurdering gøres tilføjelser eller undtagelser fra listen. Såvel den »røde« som den »grønne« liste fastsættes efter arbejdsgruppens oplæg ved bekendtgørelse og kan dermed løbende revideres.

Arbejdsgruppen anfører, at det – uanset betryggende eksportkontrolsystemer hos »de grønne lande« – ikke kan undgås, at nogle lande i visse tilfælde vil vurdere en ansøgning om eksporttilladelse anderledes, end de danske myndigheder ville have gjort.

Kombinationsmodellen vil i øvrigt i et vist omfang indebære de samme ulemper som den rene tilladelsesmodel, herunder navnlig administrative byrder for såvel myndigheder som transportører, risiko for forringet konkurrenceevne for danske transportører og dobbeltkontrol foretaget af henholdsvis myndigheder i udlandet og myndighederne i Danmark. Navnlig de tilfælde, hvor en våbenoverførsel vurderes både af eksportlandets myndigheder som led i en (betryggende) eksportkontrol og af de danske myndigheder som led i transportkontrol, vil dog blive begrænset, idet der som nævnt ikke vil blive krævet tilladelse til transport til eller fra lande, som på forhånd generelt kan anses for acceptable modtagerlande, og som samtidig kan anses for at have betryggende eksportkontrolsystemer.

3.1.1.4. Våbenarbejdsgruppens konklusion

Arbejdsgruppen fraråder en ren tilladelsesmodel med den begrundelse, at en sådan model må forventes blive meget tung at administrere, i mange tilfælde kun vil have meget begrænset merværdi i forhold til våbeneksportkontrollen i det land, hvorfra våbnene transporteres og endvidere vil indebære stor risiko for at skade danske transportørers konkurrenceevne.

Valget mellem en forbudsordning og en kombinationsordning beror efter arbejdsgruppens opfattelse på en politisk afvejning af fordele og ulemper ved de to modeller. Arbejdsgruppen har derfor ikke fundet grundlag for at anbefale den ene model frem for den anden.

3.1.2. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet er enig med arbejdsgruppen i, at den grundlæggende model for regulering af våbentransport mellem tredjelande bør omfatte de samme våben mv., som er omfattet af de gældende regler om våbeneksport, jf. våbenlovens § 6.

Justitsministeriet kan endvidere tilslutte sig arbejdsgruppens synspunkt om, at en model, hvorefter våbentransport mellem tredjelande i hvert enkelt tilfælde kræver tilladelse fra de danske myndigheder, vil være så administrativ tung og så belastende for transporterhvervet, at den sammenholdt med værdien af ordningen ikke kan anbefales.

Den af arbejdsgruppen skitserede forbudsmodel indebærer, at det ikke længere vil være lovligt at transportere våben til lande bl.a. omfattet af ikke juridisk bindende FN-embargoer, EU-embargoer og OSCE-embargoer. Til gengæld vil det være lovligt at transportere våben til visse lande, som ikke er omfattet af en våbenembargo, men hvortil der afhængigt af de nærmere konkrete omstændigheder eventuelt ville blive givet afslag på eksport fra Danmark. Sidstnævnte forhold vil der dog i et vist omfang blive kompenseret for med den foreslåede implementering af FN's våbenprotokol, som indebærer, at der ikke lovligt kan udføres transport som led i en våbenoverførsel mellem tredjelande, der ikke har givet fornøden tilladelse til henholdsvis udførsel og indførsel i henhold til de respektive landes lovgivning, jf. nedenfor pkt. 3.2.

Kombinationsmodellen indebærer lige som forbudsmodellen, at transport af våben til navnlig lande omfattet af en international våbenembargo forbydes. Herudover kræves der tilladelse til transport i de tilfælde, hvor våbnene ikke transporteres til eller fra lande, der på forhånd kan godkendes som acceptable modtagere af våben, og som samtidig har et betryggende våbeneksportkontrolsystem. Også denne ord-